

[Undervisnings- og forskningsministeren]

de årlige optagelsesrunder – og i parentes bemærket er det ikke 22.000; det er nærmere det halve, hvis vi ser på det reelle antal afviste – er det også værd at vurdere, om nogle af de afviste ganske enkelt burde skaffe sig nogle bedre kvalifikationer, før de overhovedet søger. Det er ikke kun et spørgsmål om at lukke flere ind, det er også et spørgsmål om at sige til nogle flere: Jeres kvalifikationer er ikke gode nok; hvis I forbedrer jeres kvalifikationer, kan I måske få lov til at komme ind.

Endvidere bør institutionerne tilbyde et mere varieret udbud af uddannelser med afrundede, kompetencegivende bachelorforløb. Der bør være flere tilbud om korte uddannelser uden for universiteterne, og det vil i første række sige på erhvervsskolerne, som med stor succes har udviklet adskillige videregående uddannelser, som er et glimrende alternativ til de traditionelle, lange videregående uddannelser på universiteter, seminarier m.v.

De studerende bør tilbydes flere korte videregående uddannelser, som kan kvalificere dem til at imødekomme forskellige interesser, således at vi bruger uddannelseskronerne bedre, så færre bliver fejluddannet og rekrutteringen til de konkurrenceudsatte sektorer styrkes. Altså et bredere udbud. Vi må opdyrke nye markeder.

Ifølge Det Økonomiske Råd anvendes kun ca. hver tiende uddannelseskrone i dag til styrkelse af den konkurrenceudsatte sektor. Jeg refererer dette, fordi man ofte hører uddannelsespolitikken kædet sammen med hensynet til dansk erhvervsliv, konkurrenceevne, eksport osv. Man skal lige huske, at når man vander med uddannelsesvandkanden for at gavne konkurrenceevnen, er det antagelig kun en tiendedel af vanddråberne, der rammer rigtigt, fordi vi stadig væk ikke har fået omstillet uddannelsessektoren tilstrækkeligt, og her tænker jeg på den videregående uddannelsessektor.

Der er altså ingen grund til at standse den omstilling, som blev gennemført i løbet af 1980'erne. Der er grund til at videreføre den. Den har i virkeligheden kun haft forbløffende ringe virkning på arbejdskraftforsyningen i den konkurrenceudsatte sektor. Det er den lidt beklagelige sandhed, vi må se i øjnene.

Jeg må derfor sige, at der stadig forestår en stor opgave med at opdyrke nye markeder og

med at udvikle nye uddannelses tilbud, således at den konkurrenceudsatte sektor på lige fod med hjemmemarkedssektoren, pengesektoren og den offentlige sektor også kan få glæde af disse mange penge, der bruges til videregående uddannelser.

Der er en tendens til, at man har skruet kravene op på de områder, hvor man ikke selv har skullet betale for øgede krav, mens den konkurrenceudsatte sektor, som alle taler om, har været sparsommelig, både når det gælder uddannelse og forskning, og også når det gælder forskerstuderende. Det bør vi have ændret, i hvert fald hvis der skal være mening i at drøfte uddannelsespolitik i sammenhæng med landets konkurrenceevne, produktion og eksport.

Åben uddannelse bør efter regeringens mening gøres til et reelt alternativ for studerende, der vil læse på deltid, eller som har behov for mere individuelt at tilrettelægge deres uddannelse. Åben uddannelse bør efterhånden blive et meget vigtigt tilskud til det standardiserede system af videregående uddannelser. Åben uddannelse når ud i krogene og giver tilbud til mennesker, der hidtil har været afskåret fra at skaffe sig formel kompetence.

Det er endvidere vigtigt, at institutionerne overtager et øget ansvar for kun at optage dem, de finder kvalificerede, og dem, som de mener de har ressourcer til at give en kvalificeret undervisning. Det er institutionerne, som må tage ansvaret for det. Det er dem, som skal fastholde kvalitet, relevans og internationalt niveau, og et af midlerne er at stille krav ved optagelsen, relevante krav.

Der er intet, regeringen hellere ser, end at institutionerne overtager hele opgaven med at finde ud af, hvem der skal optages. Vi vil gerne, som man gør i andre lande, vikle staten ud af det spørgsmål, og vi håber, at vi kan få institutioner, som man kan have tillid til selv vil stille kvalitetskrav ved optagelsen.

Endvidere må institutionerne naturligvis sørge for, at ressourcerne bruges således, at man får den størst mulige kvalitet. Det indebærer, at der skal ses med kritiske øjne på de ansattes tidsforbrug. Der har været undersøgelser af tidsforbruget rundt omkring. Disse undersøgelser har været bemærkelsesværdige og har med rette vakt betydelig opsigt. Der er måske brug for en generel undersøgelse af forhold omkring forberedelsesnormer, som er et